

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه‌ی خواهران

مدرسه علمیه‌ی الزهرا (سلام الله علیها)

شهرستان خمینی شهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

علل گرایش به عرفان‌های نوظهور

استاد راهنما:

جناب آقای سید روح الله موسوی زاده

استاد داور:

جناب آقای مسعود راعی

پژوهشگر:

فرشته شمس کیا

تیر ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

عنوان صفحه

مقدمه..... ۱

فصل اول: کلیات طرح تحقیق

۱- تعریف و تبیین موضوع..... ۳

۲- اهمیت و ضرورت تحقیق..... ۴

۳- اهداف و فواید تحقیق..... ۵

۴- پیشینه موضوع تحقیق..... ۵

۵- سوالات تحقیق..... ۷

۶- فرضیه تحقیق..... ۷

۷- روش تحقیق..... ۸

۸- ساختار تحقیق..... ۸

۹- واژگان کلیدی..... ۹

۹-۱- عرفان..... ۹

۹-۲- عرفان نوظهور..... ۹

- ۳-۹- معنویت..... ۹
- ۴-۹- فطرت معنویت خوا..... ۱۰
- ۵-۹- مدرنسیم..... ۱۰
- ۶-۹- پست مدرنسیم..... ۱۱
- ۱۰- محدودیت ها و مشکلات و موانع تحقیق..... ۱۱

فصل دوم: نقش فطرت در گرایش به عرفان های نوظهور

- گفتار اول: شناخت فطرت و امور مربوط به آن..... ۱۴
- ۱- تعریف لغوی و اصطلاحی فطرت..... ۱۴
- ۲- فطرت در قرآن..... ۱۵
- ۱-۲- آیهی فطرت..... ۱۶
- ۲-۲- پیمان الست..... ۱۷
- ۳- فطریات انسان..... ۲۰
- ۱-۳- عشق و پرستش..... ۲۰
- ۲-۳- زیبایی دوستی..... ۲۰
- ۳-۳- حقیقت جویی..... ۲۱
- ۴-۳- خیر اخلاقی..... ۲۱
- ۵-۳- آزادی دوستی..... ۲۱
- ۶-۳- آسایش دوستی (راحت طلبی)..... ۲۲

- ۲۲.....۷-۳-میل به قدرت و هیبت.....
- ۲۲.....۸-۳-میل به ابتهاج.....
- ۲۵.....گفتار دوم: تحلیل عرفان‌های نوظهور بر اساس فطرت.....
- ۲۵.....۱- محجوبیت فطرت با طبیعت.....
- ۲۷.....۲- جایگاه فطرت در عرفان‌های نوظهور.....
- ۲۷.....۱-۲-سای بابا خدای خیالی.....
- ۲۸.....۲-۲- اکنکار و رویای عروج.....
- ۳۰.....۳-۲- قدرت طلبی در شیطان پرستی.....
- ۳۱.....۴-۲-شادی در مکتب دالایی لاما.....
- ۳۳.....۵-۲-آزادی معنوی از دیدگاه کریشنا مورتی.....
- ۳۵.....۶-۲-عشق عرفانی اُشو.....
- ۳۷.....۷-۲-آرامش در قانون جذب.....
- ۳۸.....۸-۲-قانون جذب و فطرت کمال گرای انسان.....
- ۴۰.....۳- ضرورت جامع گرایی فطری در معنویت گرایی.....

فصل سوم: بحران معنویت در عصر حاضر

- ۴۴.....گفتار اول: شناخت بحران معنویت.....
- ۴۴.....مفهوم بحران معنویت.....
- ۴۵.....عوامل بحران معنویت.....

- (۲۷)----- جنبش های نوظهور معنوی ۱: نگرشی بر آراء و اندیشه های اُشو ، چاپ اول، تهران: نشر سازمان ملی جوانان، با همکاری نشر عابد، ۱۳۸۸.
- (۲۸)----- جنبش های نوظهور معنوی ۲: نگرشی بر آراء و اندیشه های کریشنا مورتی ، چاپ اول، تهران: نشر سازمان ملی جوانان، با همکاری نشر عابد، ۱۳۸۸.
- (۲۹)----- جنبش های نوظهور معنوی ۳: نگرشی بر آراء و اندیشه های دالایی لاما ، چاپ اول، تهران: نشر سازمان ملی جوانان، با همکاری نشر عابد، ۱۳۸۸.
- (۳۰)----- جنبش های نوظهور معنوی ۷: نگرشی بر آراء و اندیشه های پائولو کوئیلو ، چاپ اول، تهران: نشر سازمان ملی جوانان، با همکاری نشر عابد، ۱۳۸۸.
- (۳۱) قریشی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۵، چاپ سیزدهم، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۸.
- (۳۲) کریمی، حمید، جهان تاریک: نقد و بررسی فرقه شیطان پرستی ، چاپ پنجم، قم: بوستان کتاب ۱۳۸۹.
- (۳۳) کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، با ترجمه و شرح فارسی، محمد باقر کمرهای چاپ ششم، تهران: انتشارات اُسوه، ۱۳۷۵.
- (۳۴)----- فروع کافی، گروه مترجمان زیر نظر محمد حسین رحیمیان، چاپ اول، قم: نشر قدس، ۱۳۸۸.
- (۳۵) کوئیلو، پائولو، اعترافات یک سالک، دل آرا قهرمان، چاپ اول، تهران: نشر نگارستان کتاب، ۱۳۸۳.
- (۳۶)----- بریدا، آرش حجازی و بهرام جعفری، چاپ بیستم، تهران: نشر کاروان، ۱۳۸۴.
- (۳۷)----- زهیر، آرش حجازی، چاپ پنجم، تهران: نشر کاروان، ۱۳۸۲.
- (۳۸)----- عطیه برتر، آرش حجازی، چاپ پنجم، تهران: نشر کاروان، ۱۳۸۲.

(۳۹)-----، قصّه هایی برای پدران، فرزندان و نوه ها ، آرش حجازی، چاپ اول، تهران: نشر کاروان، ۱۳۸۱.

(۴۰)-----، کنار رود پیدرانشستم و گریستم ، سوسن اردکانی، چاپ اول، تهران: نشر نگارستان کتاب، ۱۳۸۳.

(۴۱)-----، والکری ها، سوسن اردکانی، چاپ دوم، تهران: نگارستان کتاب، ۱۳۸۴.

(۴۲)-----، کیمیاگر، آرش حجازی، چاپ سوم، تهران: نشر کاروان، ۱۳۸۴.

(۴۳)-----، کیمیاگر (۲): یازده دقیقه، آرش حجازی، چاپ اول، تهران: نشر کاروان، ۱۳۸۳.

(۴۴) گیدنز، آنتونی، جامعه شناسی، منوچهر صبوری، بی چا، تهران: نشر نی، ۱۳۷۶.

(۴۵) محدّثی، جواد، بر کرانه شرح چهل حدیث امام خمینی ، چاپ اول، بی جا، مرکز نشر هاجر، ۱۳۸۹.

(۴۶) محمّدی ری شهری، محمّد، مقدمه ای بر شناخت خدا، بی چا، بی جا، انتشارات یاسر، ۱۳۶۳.

(۴۷)-----، میزان الحکمة، ج ۳، ترجمه حمید رضا شیخی، چاپ اوّل، قم: سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، ۱۳۷۹.

(۴۸) محمّدی، حمید، مفردات قرآن، چاپ اوّل، قم: مؤسسه فرهنگی دار الذکر، ۱۳۸۰.

(۴۹) مطهری، مرتضی، فطرت، چاپ ششم، قم: نشر صدرا، ۱۳۷۳.

(۵۰)-----، علل گرایش به مادیگری، چاپ سیزدهم، قم: نشر صدرا، ۱۳۷۲.

(۵۱)-----، نظام حقوق زن در اسلام، بی چا، قم: نشر صدرا، ۱۳۷۱.

(۵۲) مظاهری سیف، حمید رضا، جریان شناسی انتقادی عرفان های نوظهور ، چاپ سوم، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۸.

۵۳) مظاهری سیف، حمید رضا، حمزه، شریفی دوست، محمد، حسین کیانی، آسیب شناسی معنویت

های نوظهور، چاپ اول، قم: مؤسسه بهداشت معنوی، ۱۳۹۱.

۵۴) مکارم شیرازی، ناصر و جمعی از همکاران، تفسیر نمونه، ج ۱۶، چاپ بیست و پنجم، قم: دارالکتب

الاسلامیه، ۱۳۸۱.

۵۵) موسوی زاده، روح الله، سلوک و سقوط: نقد و بررسی اندیشه های آشو، چاپ اول، قم: دفتر نشر

معارف، ۱۳۹۱.

۵۶) میر حاجتی، احمد رضا، عصر امام خمینی، چاپ دهم، قم: بوستان کتاب، ۱۳۸۴.

۵۷) ناصری، علیرضا، بحران معنویت در عصر حاضر، چاپ اول، قم: نشر جامعة المصطفی العالمیه، ۱۳۸۷.

منبع عربی:

۱) قمی، عباس، سفینه البحار، ج ۱، بی چا، قم: دارالأسوة الثانية، ۱۴۱۶.

مقالات:

۱) پاشایی، وحید، مقاله «عرفان های نوظهور در فضای مجازی» ماهنامه آموزشی اطلاع رسانی

معارف، شماره ۹۰، ۱۳۹۱.

۲) حسینیان، حامد، مقاله «آیین هوا پرستی: مروری نقادانه بر آموزه های پائولو کوئیلو» ماهنامه

آموزشی اطلاع رسانی معارف، شماره ۹۰، ۱۳۹۱.

۳) خاکزاد شاهاندرستی، غلام حسین، مقاله «سینمای عرفان های کاذب» ماهنامه آموزشی اطلاع

رسانی معارف، شماره ۹۰، ۱۳۹۱.

۴) درودگر، محمد جواد، مقاله «آرامش پایدار» فصلنامه کتاب نقد، شماره ۴۵، ۱۳۸۶.

۵) مصباح یزدی، محمد تقی، مقاله «اخلاق و عرفان اسلامی» فصلنامه معرفت، شماره ۴، ۱۳۷۲.

۶) موسوی زاده، روح الله، مقاله « عرفان یا هوس: مروری نقادانه بر آموزه های اُشو »، ماهنامه آموزشی اطلاع رسانی معارف، شماره ۹۰، ۱۳۹۰.

نشریه:

ماهنامه آموزشی اطلاع رسانی معارف ، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، قم: شماره ۹۰، ۱۳۹۱.

سایت ها:

۱) سایت باشگاه اندیشه:

<http://www.bashgah.net>

۲) سایت پارسینه:

<http://www.parsine.com>

۳) سایت پژوهشی آموزشی پژوهش تبلیغ:

<http://www.pajohe.ir>

۴) سایت جهان معنوی:

<http://www.jahanemanavi.ir>

۵) سایت حوزه:

<http://www.hawzah.net>

۶) سایت راسخون:

<http://www.rasekhoon.net>

۷) مجله اینترنتی فصل نو:

<http://www.fasleno.com>

(۸) وبلاگ:

mastaneh۳.blogfa.com

(۹) وبلاگ:

mishdogh.blogfa.com